

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

600. An, postquam intravit regressus, nimirum post declaratoriam tam Iudicis quàm Pensionarii, debitor ille teneatur adhuc solvere decursas pensiones illas, ob quas non solutas regressus locum habuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

resolutum ex æquo & bono sufficere, ut in eo casu dicta media pars solvatur (intellige post intentatum regressum) & sic remittatur caducitas seu privatio beneficii non servato illo juris rigore.

Quaestio 598. An, & qualiter regressus etiam locum habeat contra successorem in beneficio gravato pensione?

1. **R**espondeo primò: Si sermo de pensione decursa tempore ipsius hujus successoris, non minùs ob eam ab eo non solutam contra illum intentari potest regressus, quàm intentari is poterat contra ejus antecessorem ob non solutam ab eo pensionem. Nam sicut statuitur pœna excommunicationis æquè contra successores, quàm primum titularem non solventes pensionem, ita & de hac pœna regressus. Paris. l. 6. q. 3. n. 18.

2. Respondeo secundò: Si sermo est de pensione decursa tempore antecessoris, & ab eo non soluta, non est locus regressui contra successorem, si pensionarius vivente illo Antecessore tacuit, & regressum illi non intentavit; eò quòd tunc renunciasse regressui quoad illum Antecessorem credatur; adeòque propter non factas ab eo solutiones eundem intentare nequibit successor. Azor. p. 2. l. 8. c. 9. q. 4. Idem tenet Lott. l. 1. q. 39. n. 155. ubi; quòd, si tractetur de novo & ex abrupto (hoc est, absque eo, quòd cum prædecessore de hoc tractatum) super regressu contra prædecessorem ob terminos decursos in vita prædecessoris, non potest locus esse regressui, nisi justificatis præmissis diligentis contra eundem prædecessorem. Paris. l. 6. n. 29. citans Gamb. de pot. Leg. l. 6. de pens. n. 197.

3. Respondeo tertio: Factis tamen & adhibitis omnibus diligentis, validè & judicialiter, adeòque etiam intentato regressu ad obtinendam solutionem, & desuper factà justificatione, seu hoc probato, dum interim nihil effectum, agere poterit contra successorem etiam ad regressum, ac ita ad tales terminos decursos solvendum eum cogere indirectè, ubi non potest eum cogere directè & simpliciter. Lott. l. 1. q. 39. n. 151. ubi addit, quòd negari nequeat, mortuo decessore, contra quem intentatus fuit regressus, statum judicii afficere successorem; quia, ut subjungit n. 155. quatenus inchoatum iudicium contra defunctum, pensionarius satis diligens actor fuit. Notandum tamen, quod habet Lott. ibid. n. 153. & 154. quòd, si iudicium contra prædecessorem est productum ad finem, vel saltem omnis ex parte pensionarii adhibita diligentia, non dicitur ille, contra quem modò agit pensionarius, successor titularis seu debitoris defuncti propter effectum decreti reservationis regressus, utpote includentis privationem beneficii ipso jure, & ideo non teneret collatio sive provisio ad illius favorem facta, regressu ipsius pensionarii eo ipso jam intrante hanc collationem impediende.

Quaestio 599. Quandoam Pensionarius censetur renunciare regressui?

1. **R**espondeo primò: Regressarius, qui si voluisset, potuisset habere regressum, quia lapsus fuerat terminus solvendi pensionem, tempusque requisitum ad regressum, recepit nihilominus pensionem, hoc ipso regressui renunciare censetur; non secus ac Dominus post incurfam caducitatem recipiens ab Emphyteuta canonem censetur caducitatem remittere; caducitas enim

statuta non nisi in favorem Domini, & ille regressus reservatus non nisi in favorem pensionarii non intrat, nisi volente Domino, & Pensionario. Paris. l. 6. q. 3. à n. 30. Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 89. citans Gamb. de pot. Leg. l. 6. tit. de pens. n. 489.

2. Respondeo secundò: Pari modo censetur renunciare regressui recipiendo pensionem, postquam jam egit in iudicio ad pensionem tantum, & nihil adhuc dixit de regressu, Barbof. loc. cit. n. 91. citans Gamb. ubi ante n. 482. qui hoc ipsum limitat, & procedere tantum vult, ubi sine protestatione pensionem reciperet. Barbosa verò vult, adhuc intelligi factam remissionem caducitatis & regressus, etiam si cum protestatione reciperetur canon vel pensio, & citat pro hoc Gig. q. 73. n. 7. Surd. decis. 317. n. 26. &c. Idem tenet Paris. loc. cit. n. 33. ubi, postquam præmississet eandem limitationem: nisi pensionarius recipiendo pensionem protestatus fuisset, ait: Ego autem in praxi vidi observari contrarium, idque postea de jure sustineri; nam hujusmodi protestatio est contraria facta, unde non debet relevare juxta ea, quæ habet Clarus l. 5. receptar. sentent. §. Emphyteusis. q. 13. vers. Item quarto. Et ita etiam in Emphyteusi attestatur Ruin. cons. 110. n. 4. l. 1. Sic etiam Regressarius repellitur exceptione regulæ de Triennali, (intellige, dum non egit interea de regressu) quia ex triennali præsumitur novus titulus. Barb. loc. cit. n. 92. in fine. ex Caputaq. decis. 10. p. 3. & Moheda decis. 2. de causa poss. & propriet.

3. Respondeo tertio: Recipiendo tamen pensionem, postquam egit tam ad solutionem, quàm ad regressum, & pronunciatum fuit super utroque, non censetur per hoc renunciare regressui, etsi absque protestatione facta hæc receptio pensionis. Barbof. loc. cit. num. 92. citans eundem Gamb. ubi ante nu. 483. siquidem per pronunciationem iudicis, etiam super regressu, resolutus est titulus possessoris, nempe debentis pensionem, & consolidatus in pensionario virtute regressus. Unde nec tacitè, nec expressè beneficium redire potest ad dictum debitorem; quia semel exclusus manet semper exclusus. Idque ideo, quia Papa in regressu de novo confert beneficium pensionario ex nunc prout ex tunc, adeò, ut collatio censetur facta ab initio. Unde jam quamvis ipse postea petat pensiones decursas, non tamen ideo censetur renunciare regressui; quia ex quo possessor ille, seu debitor semel beneficium amisit ob non solutam pensionem, non potest absque novo titulo illud recuperare, etiam si regressarius consentiat; cum illius jus non pendeat à voluntate pensionarii in eo casu, sed à voluntate Papæ, quatenus vellet ei beneficium de novo conferre. Barbof. cit. n. 92. ex Gamb. n. 484. & Caputaq. decis. 10. p. 3. tenente, post latam sententiam super regressu requirit novum titulum, nimirum ut debitor beneficium illud retinere possit.

Quaestio 600. An igitur, postquam intravit, seu locum actu habuit regressus, nimirum post declaratoriam tam iudicis, quàm Pensionarii, debitor ille teneatur adhuc solvere decursas pensiones illas, ob quas non solutas regressus locum habuit?

1. **R**espondet negativè Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 37. ubi: omnino sciendum, quòd, si reliquans vigori regressus ad suum beneficium revertatur,

verratur, tali casu resignatarius non tenetur illi solvere arregragia, seu reliqua pensionum decursarum; quia, cum privatio beneficii veniat in consequentiam non solutionis, si privatus ea de causa cogere solvere pensiones decursas, daretur contradictio, quia solveret, & ob non factam solutionem privaretur, citat pro hoc Gratian. *discep. for. discep. 617. n. 34.* citantur etiam pro hac sententiâ à Barb. *juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 79.* Guerrero in *specul. juris pontif. c. 6. de pens. n. 6. Gig. de pens. q. 76. per tot.*

2. Contrarium tamen, nimirum, qui vigore regressus ob non solutas pensiones obtinuit mitti in possessionem beneficii, non amittere pensiones illas decursas, sed eas illi adhuc deberi, tenet, & operose defendit Barbof. *loc. cit. à n. 80.* argumento L. Colonus. *ff. locati.* ubi dicitur, quod Dominus expellere potest colonum contumacem in solvendo, & petere pensiones: & argumento *auth. qui rem. c. de sacrosanct. Eccles.* ubi dicitur, quod Ecclesia potest expellere Emphyteutam per biennium non solventem, & petere pensiones, quando excepit ab expulsionem. Et n. 8, ait Barb. se absque dubio hanc sententiam veriore existimare in casu, quo pensionarius (error est, dicere enim voluit, titularis) se obligavit sub juramento ad solutionem pensionis, eò quod tunc juramentum habeat vim clausulæ: *rato manente pacto:* juxta l. si quis major, c. de transact. & Seraphin. *de privileg. juram. privileg. 85.* Tusch. *lit. C. conclus. 300. n. 4.* quos citat; dicta autem clausula: *rato manente pacto,* operetur, quod debitum principale simul, & poena exigi possint. Et utrumque declarat juxta l. qui fidem. *ff. de transact. l. cum proponens. c. de transact. Salust. Tiber. in forma instrument. l. 1. c. 14. n. 10.* Guttier. & alios, quos citat n. 92. Et hinc dicta clausula apposta in Emphyteusi operetur, ut Emphyteuta possit expelli ob non solutum canonem, etiam si Dominus illum receperit de praterito; quia utrumque consequi poterit, nempe canonem prateritum, & expulsionem, quæ sunt compatibilia juxta Tusch. *ubi antè. nu. 11.* Mart. *de clausulis. p. 1. claus. 131. n. 7.* Neque, ut ait Barbof. n. 84. in hoc casu regressus succedat loco pensionum debitarum, sed illis accedat, ac proinde utrumque peti possit; pensiones nempe prateritæ seu decursæ, & beneficium; maxime, quia pensiones petuntur ex debito antiquo propter fructus beneficii perceptos, & regressus ob incursum contumaciam in non solvendo debitis temporibus, vel potius ex pacto expressè inito in literis Apostolicis reservationis pensionis, Et tunc, quando poena apponitur loco contemptus, & postea res, & poena petuntur ex diversis causis, veluti si poena petatur ex contumacia, vel ex pacto, & debitum ex actione antiqua, certum sit, utrumque peti posse. Solvit quoque Barbof. à n. 93. rationes Gigantis pro contraria sententiâ allatas.

Quaestio 601. An, impositâ pensione super pluribus beneficiis, ob non solutam integre pensionem, vel potius pensionis partem impositam beneficio A. solutâ parte pensionis impositâ beneficio B. sit locus regressui ad ambo beneficia?

Respondeo: Videri dicendum, quod sic, prateritum dum beneficia illa possideantur ab uno; quia pensio illa est de una re, etsi sit imposita su-

per duobus beneficiis ad faciliorem solutionem & majorem illius validitatem. Azor p. 2. l. 8. c. 14. q. 11. *Parif. l. 6. q. 3. n. 35.* sic resolutum testans à Rota in *calagurir. Canonizat. & prab. 4. Decemb. 1551.* ubi reservata talis pensio cum tali clausula: quod, deficiente Rectore, aut renuente solutionem dictæ pensionis in totum, vel in partem, liceret Titio liberum habere regressum respectivè, & eorundem realem & corporalem possessionem ingredi.

Quaestio 602. An detur quoque hujusmodi regressus ob non solutam pensionem reservatam ultra causam resignationis, sive an in eventum non solutionis concedatur regressus aliquibus, qui beneficium per resignationem non resignarunt, vel liti super eo non cesserunt?

Respondeo: In Curia receptum, ut, cum beneficium vacans per obitum conferretur alicui, reservetur quandoque alteri, qui ejus possessor aut titularis nunquam fuit, nec jus ullum ad illud, aut in eo habuit, pensio etiam cum facultate ad illud beneficium regrediendi, vel potius accedendi (ad regressum enim, seu ad regrediendum requiritur, ut is, cui conceditur, habuerit antè ejusdem beneficii possessionem; quemadmodum accessus tunc dicitur reservari, cum alicui sit potestas intrandi, seu adipiscendi beneficium, vel illius possessionem, quod, & quam antea nunquam habuit, & ingressus reservari resignanti, dum quis cedit beneficium, cujus titulum & jus canonicè obtinuit, sed nondum adeptus possessionem, Tambur. *de jure Abb. to. 1. d. 13. quaestio 6. n. 1.* *Parif. l. 6. q. 5. n. 111. & 114.*) capiendique per se, vel per alium propriâ auctoritate possessionem illius in casu non solutæ pensionis. Azor p. 2. l. 8. c. 9. q. 4. *Parif. l. 6. q. 3. n. 6.* citantes Mandos, *de signat. grat. tit. regressus.* Redoan. *de simon. p. 2. c. 19. n. 1.* Unde *Parif. loc. cit.* ait: concludendum omnibus pensionariis ad sui favorem dari hujusmodi regressum.

Quaestio 603. An, sicut in ipsa impositione pensionis requiritur consensus titularis, ita etiam is requiratur in impositione regressus concessi ob non solutam pensionem?

Respondet negativè *Parif. l. 6. q. 3. n. 13.* sic resolutum testans in *una Conch. 20. Martii 1542.* & citans pro hoc Put. *decis. 223. l. 2.* & Redoan. *de simon. p. 2. c. 18. n. 4.* Rationem dat duplicem. Primam, quia hujusmodi regressus accessoriè datur in poenam ad favorem pensionarii. Alteram, quia regressus hic concessus ob non solutam pensionem datur eo tempore, quo quis beneficium privatur; cum capiat vires post privationem legalem, quo tempore jam non interest titularis, quis capiat beneficium, & ideo ejus consensus non requiritur, sed sola auctoritas Superioris sufficit. Unde jam etiam infert *Parif. n. 14.* quod, dum Procurator generaliter constitutus ad acceptanda beneficia cum reservatione pensionis validè ea acceptat, etiam si reservatus regressus in eorum non solutæ pensionis; quia fines sui mandati non egreditur, dum facit id, quod de natura actus est.

* *

Quaestio